LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

1999 m. balandžio 29 d. Nr. 490
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Asvejos, Aukštadvario, Biržų, Dubysos, Gražutės, Kauno marių, Krekenavos, Kurtuvėnų, Labanoro, Metelių, Nemuno deltos, Nemuno kilpų, Neries, Pagramančio, Pajūrio, Panemunių, Rambyno, Salantų, Sartų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Vištyčio, Žagarės regioninių parkų ir Dieveniškių istorinio regioninio parko nuostatus (pridedama).

2. Iš dalies pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 19 d. nutarimą Nr. 855 „Dėl Anykščių, Dubysos, Krekenavos, Metelių, Pavilnių, Rambyno, Salantų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Verkių ir Vištyčio regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 72-1728):

2.1. išdėstyti antraštę taip:

„Dėl Anykščių, Pavilnių ir Verkių regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“;

2.2. išdėstyti 1 punktą taip:

„1. Patvirtinti Anykščių, Pavilnių ir Verkių regioninių parkų nuostatus (pridedama)“;

2.3. pripažinti netekusiais galios nurodytuoju nutarimu patvirtintus Dubysos, Krekenavos, Metelių, Rambyno, Salantų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos ir Vištyčio regioninių parkų nuostatus.

3. Pavesti Miškų ir saugomų teritorijų departamentui prie Aplinkos ministerijos įsteigti Asvejos, Aukštadvario, Gražutės, Kurtuvėnų, Labanoro, Neries, Pagramančio, Rambyno, Sartų, Tytuvėnų, Veisiejų, Vištyčio regioninių parkų ir Dieveniškių istorinio regioninio parko direkcijas, taip pat patvirtinti jų nuostatus.

4. Pripažinti netekusiais galios:

4.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. gegužės 13 d. nutarimą Nr. 568 „Dėl Asvejos, Aukštadvario, Gražutės, Kurtuvėnų, Labanoro, Neries, Pagramančio, Sartų regioninių parkų ir Dieveniškių istorinio regioninio parko nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 46-1128);

4.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. gegužės 15 d. nutarimą Nr. 572 „Dėl Biržų, Kauno marių, Nemuno deltos, Nemuno kilpų, Pajūrio (Karklės), Panemunių ir Žagarės regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 48-1154).

MINISTRAS PIRMININKAS GEDIMINAS VAGNORIUS

APLINKOS MINISTRAS DANIUS LYGIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

ASVEJOS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asvejos regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Asvejos ežeryno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Asvejos ežeryno (Asvejos, Baluošo, Žverno ir kiti ežerai) miškingų apylinkių gamtos vertybes;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – Dubingių urbanistinį kompleksą su piliaviete, pilkapius, Alkos, Purviniškių kaimus;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d.

nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorinio planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Molėtų, Švenčionių ir Vilniaus rajonų savivaldos institucijų, Utenos ir Vilniaus apskričių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Nemenčinės ir Utenos miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Molėtų, Švenčionių ir Vilniaus rajonų

savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

AUKŠTADVARIO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aukštadvario regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti vertingą Verknės ir Strėvos aukštupių kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingą gamtos požiūriu Aukštadvario kalvyną su Verknės ir Strėvos ežeringais aukštupiais;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – unikalų Aukštadvario miestelio urbanistinį kompleksą (bažnyčią ir vienuolyno kompleksą, parką su želdiniais ir pirmąja Lietuvoje upėtakių auginimo tvenkinių sistema, hidroelektrinę, Aukštadvario piliakalnį bei Kartuvių kalną), Bagdanonių hidroelektrinę su protakomis, Lavariškių, Mošos, Pamiškės, Žuklijos ir Strėvos piliakalnius;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Trakų rajono savivaldos institucijų, Vilniaus apskrities, Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Trakų miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Trakų rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

BIRŽŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Lietuvos karstinio regiono kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti karstinių sufozinių procesų veikiamą kraštovaizdį su didžiausiu karstinių įgriuvų tankiu;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – Biržų piliavietę bei bastioninę tvirtovę, pilies įtvirtinimų sistemą, pastatus ir jų priklausinius, Biržų senamiesčio fragmentus, unikalų Astravo dvaro ir parko ansamblį su Širvėnos ežero hidrosistemos istoriniais įtvarais, Pabiržės architektūrinio ansamblio ir Daudžgirių bei Pabiržės (Balandiškių) dvarų sodybų kraštovaizdį, Likėnų parką;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Biržų ir Pasvalio rajonų savivaldos institucijų, Panevėžio apskrities, Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Biržų miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Biržų ir Pasvalio rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

DUBYSOS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dubysos regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Dubysos erozinio slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti raiškų Dubysos senslėnį, išraižytą intakų slėnių ir raguvų, ir ypač didelės geomorfologinės, hidrografinės, botaninės bei kultūrinės vertės kraštovaizdį;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – poeto Maironio sodybą, jos gamtinę ir kultūrinę aplinką;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kelmės ir Raseinių rajonų savivaldos institucijų, Kauno ir Šiaulių apskričių, Kauno ir Šiaulių regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Raseinių ir Tytuvėnų miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kelmės ir Raseinių savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

GRAŽUTĖS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gražutės regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti ežeringo, miškingo Šventosios upės aukštupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, miškai, vandens telkiniai ir kultūros paveldo objektai perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama arba nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingą gamtiniu požiūriu Šventosios aukštupio ežeryną su Dūkšto, Luodžio, Švento ežerais, Antalieptės jūros vandens saugykla, vertingas Gražutės miško biocenozes;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – Salako urbanistinį kompleksą bei parko piliakalnius ir pilkapius;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros paveldo kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldos institucijų, Utenos apskrities, Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Ignalinos ir Zarasų miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybių

biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

KAUNO MARIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno marių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti unikalų Kauno marių tvenkinio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti unikalų Kauno marių tvenkinio kraštovaizdžio kompleksą, didžiąsias atodangas, užlietas Nemuno intakų žiotis;

6.2. išsaugoti unikalų Pažaislio vienuolyno architektūrinį kompleksą, Lietuvos liaudies buities muziejų;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, svarbias vandens paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietas;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kauno miesto ir Kauno bei Kaišiadorių rajonų savivaldos institucijų, Kauno apskrities, Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Dubravos eksperimentinės–mokomosios ir Kaišiadorių miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kauno miesto ir Kauno bei Kaišiadorių rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

KREKENAVOS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krekenavos regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Nevėžio vidurupio paslėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Nevėžio senslėnį su senvagių kompleksais, Nevėžio, Upytės, Liaudies, Veišetos ir Linkavos upių slėnius, Gringalių, Pašilių ir Ramygalos miškų bei pelkių gamtinę ekosistemą, Pašilių stumbryną;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kėdainių ir Panevėžio rajonų savivaldos institucijų, Kauno ir Panevėžio apskričių, Kauno ir Panevėžio regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Kėdainių ir Panevėžio miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kėdainių ir Panevėžio rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

KURTUVĖNŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kurtuvėnų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Kurtuvėnų ežeringo, miškingo kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingus gamtos ir kultūros paveldo požiūriu Pagėluvio, Raudos, Ilgos, Raudsparnės, Girnikų, Svilės, Šonos kraštovaizdžio, Bulėnų telmologinį, Dirvonų, Paraudžių, Vijurkų, Vainagių, Pustlaukio, Targių geomorfologinius, Ventos perkasos hidrografinį, Padubysių, Pabijočių botaninius-zoologinius kompleksus;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – Ventos–Dubysos perkaso hidrosistemos ir priklausinių liekanas, esančias gamtiškai savitame ledyno senslėnyje tarp aukštumų, skiriančių Ventos ir Dubysos upių aukštupius, Kurtuvėnų bažnyčią, dvarą, V. Putvinskio memorialinę sodybą, Vainagių, Galvydiškės, Pavėžupio (Gaidžiapilio), Kurtuvėnų piliakalnius ir kita;

6.3. išsaugoti Ventos ir Dubysos upių aukštupių ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą Vakarų ir Vidurio Lietuvos augaliją ir gyvūniją su retųjų augalų bendrijomis;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kelmės ir Šiaulių rajonų bei Šiaulių miesto savivaldos institucijų, Šiaulių apskrities, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Šiaulių miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kelmės rajono, Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

LABANORO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Labanoro regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti vertingus gamtos ir kultūros paveldo bei rekreaciniu požiūriais Rytų Aukštaitijos kraštovaizdžio kompleksus, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingą gamtiniu požiūriu Labanoro girią ir ežeryną su Aiseto, Kertojų, Lakajų, Rašios, Stirnių ir kitais ežerais, Beržaloto aukštapelkę;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – urbanistinius bei etnokultūrinius kompleksus, pilkapius ir kitką;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Molėtų, Švenčionių ir Utenos rajonų savivaldos institucijų, Utenos ir Vilniaus apskričių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Švenčionėlių ir Utenos miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Molėtų, Švenčionių ir Utenos rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

METELIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Metelių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų ir jų apylinkių kraštovaizdį, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų dubumos su Dusios, Metelio ir Obelijos ežerais ir jos apylinkių kraštovaizdį, unikalų moreninį Teizų masyvą su pailgos formos kalvomis, pakraštinių moreninių darinių masyvą su stambiomis plokščiakalvėmis Žagarių apylinkėse;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – piliakalnių kompleksus bei gatvinius kaimus;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, svarbias vandens paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietas;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Alytaus ir Lazdijų rajonų savivaldos institucijų, Alytaus apskrities bei Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Alytaus ir Lazdijų rajonų savivaldybių

biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

NEMUNO DELTOS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nemuno deltos regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Nemuno deltos protakų (Atmatos, Pakalnės, Skatulės, Skirvytės, Vytinės, Vorusnės ir kitų) sistemą, Rusnės salos, Ventės rago bei Žalgirių kraštovaizdį, senvaginius ežerus – žiogius, lagūninės kilmės Krokų lankos ežerą, Nemuno žemupio užliejamąsias pievas;

6.2. išsaugoti Rusnės miestelio senąją dalį, Minijos kaimą, unikalų Uostadvario švyturį, senosios vandens kėlimo stoties inžinerinį kompleksą ir senuosius polderių inžinerinius įrenginius;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, svarbias vandens paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietas, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti gamtos apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai arba padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už regioninio parko saugomų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Šilutės rajono savivaldos institucijų, Klaipėdos apskrities, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Šilutės miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Šilutės rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

NEMUNO KILPŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nemuno kilpų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti unikalias didžiąsias Nemuno kilpas ir Punios šilo kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti didžiųjų Nemuno kilpų – Punios, Balbieriškio, Prienų ir Birštono – sistemą, Nemuno, Verknės, natūralių upelių slėnių struktūrą su unikaliais atragiais, dubumomis, gūbriais, atodangomis, pirmykščių Lietuvos miškų bruožus išlaikiusius Punios ir Prienų šilus su vertingomis biocenozėmis, unikalų Degsnės maumedyną;

6.2. išsaugoti Punios piliakalnio su senovės gyvenvietės liekanomis bei Pelekonių – Dambravos piliakalnių kompleksus, Birštono kurorto ir Nemajūnų urbanistinius kompleksus, Naravų ir Siponių kaimų kraštovaizdžių kompleksus bei kitas kultūros paveldo vertybes;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Birštono miesto ir Alytaus bei Prienų rajonų savivaldos institucijų, Alytaus ir Kauno apskričių, Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Alytaus ir Prienų miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Birštono miesto, Alytaus ir Prienų rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

NERIES REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neries regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti vertingus gamtos ir kultūros paveldo bei rekreaciniu požiūriais Pietų Lietuvos aukštumų dalies ir Dzūkų aukštumos dalies kraštovaizdžio kompleksus, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingą Neries vidurupio kilpų sistemą, Bražuolės žemupį, vertingas Neries slėnio miškų biocenozes, iš jų Dūkštų ąžuolyną;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų vieną seniausių Lietuvoje apgyvendinimo sistemų – archeologinių vertybių kompleksą, nusidriekusį palei Nerį tarp Vilniaus ir Kernavės su Dūkštų bažnyčia ir kapinėmis, Panerių parku, Karmazinų, Buivydų, Bradeliškių, Velniakampio, Viršupio ir Rėvos piliakalniais, Karmazinų ir Popių pilkapiais;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parkų teritorijose atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Trakų ir Vilniaus rajonų savivaldos institucijų, Vilniaus apskrities, Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Kaišiadorių ir Vilniaus miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Trakų ir Vilniaus rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

PAGRAMANČIO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagramančio regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti vertingą Akmenos – Jūros santakos slėnių ir miškų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingus gamtos požiūriu Jūros vidurupio ir Akmenos žemupio kraštovaizdžio kompleksus, Plynosios pelkės biocenozę;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes: Dapkiškių, Matiškių, Kreivių, Indijos, Pilalės, Švedkulnio, Kuturių, Pagramančio piliakalnius – kryžiuočių karų laikotarpio gynybinės grandinės Jūros ir Akmenos upių krantuose objektus kartu su Balskų, Lylavėnų senkapiais, Tamošaičių akmeniu, senovinėmis gyvenvietėmis, dvarvietėmis ir kapinaitėmis bei Pagramančio miestelio urbanistinį kompleksą;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Šilalės ir Tauragės rajonų savivaldos institucijų, Tauragės apskrities, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Tauragės miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Šilalės ir Tauragės rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

PAJŪRIO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pajūrio regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti žemyninio pajūrio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko, jo zonų bei parko apsaugos zonos ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje ir regioninio parko apsaugos zonos teritorijoje nustato Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija ir regioninio parko apsaugos zonos teritorija tvarkoma pagal patvirtintą regioninio parko planavimo schemą ir ja remiantis parengtus bei nustatytąja tvarka suderintus ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius ir detaliuosius planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Lietuvos pajūrio žemyninės dalies kraštovaizdį su pajūrio pakrantės kopų juosta, Didžiuoju ir Mažuoju pajūrio skardžiais, jūrinės lygumos Placio ežeru, litorininės jūros suformuotu Nemirsetos kopagūbriu ir pajūriniais žemyniniais skardžiais, jūrinius riedulynus, etnografinį Karklės kaimą;

6.2. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, retų augalų bendrijas ir augavietes, svarbias vandens paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietas;

6.3. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.4. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.5. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.6. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.7. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Klaipėdos rajono bei Palangos miesto savivaldos institucijų, Klaipėdos apskrities, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Kretingos miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Klaipėdos rajono bei Palangos miesto savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

PANEMUNIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panemunių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti vertingą Nemuno žemupio slėnio kraštovaizdį su šlaitų eroziniais kompleksais, gilius mažųjų upelių žemupius, Užnykio mišką bei Nemuno šlaitų augalijos bendrijas;

6.2. išsaugoti kultūriniu požiūriu ypač vertingus stambiausios Lietuvoje kryžiuočių karų laikotarpio XIII-XV a. Nemuno gynybinės linijos fragmentus – Nemuno slėnio šlaitus su piliakalniais, piliavietėmis, unikaliomis pilimis, pilkapiais, taip pat pirmųjų žmonių gyvenviečių liekanas, urbanistinius Veliuonos ir Seredžiaus kompleksus, dvarų ansamblius su parkais;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Jurbarko, Kauno ir Šakių rajonų savivaldos institucijų, Kauno, Marijampolės ir Tauragės apskričių, Kauno ir Klaipėdos regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Jurbarko, Kauno ir Šakių miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Jurbarko, Kauno ir Šakių rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

RAMBYNO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rambyno regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį su senvaginiais ežerais – Bitežeriu, Juodežeriu, Merguva – Ragainės vingio kilpoje; Vilkyškių moreninį kalvagūbrį su eroziniu palikuoniu – Rambyno kalnu, vertingas Rambyno miško ir Nemuno pievų biocenozes;

6.2. išsaugoti mažosios Lietuvos kultūros paveldo vertybes;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Šilutės rajono savivaldos institucijų, Klaipėdos apskrities, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Šilutės miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Šilutės rajono savivaldybės biudžeto lėšos,

Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

SALANTŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Salantų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Erlos – Salanto – Minijos senslėnio ir jo apylinkių kraštovaizdį, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti stačiašlaitį, plokščiadugnį fliuvioglacialinį Erlos – Salanto – Minijos senslėnį, raiškius Šauklių, Kulalių, Igarių bei Erlėnų riedulynus, šiaurrytinės parko dalies drumlinuotą moreninį reljefą, didžiuosius Minijos vidurupio vingius, vingiuotą Salanto žemupį ir erozinį vidurupio slėnį;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų piliakalnius, Salantų miesto urbanistinę struktūrą, Šilalės archeologinį kompleksą ir kita;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius bei nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kretingos, Plungės, Skuodo rajonų savivaldos institucijų, Klaipėdos ir Telšių apskričių, Klaipėdos ir Šiaulių regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Kretingos ir Plungės miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kretingos, Skuodo ir Plungės rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

SARTŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sartų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti unikalioje dubaklonių sankirtoje susiformavusį Sartų ežero kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingą dubaklonių sankirtoje susiformavusią Sartų, Rašų ir gretimų ežerų sistemą, vertingas Dusetų girios ir Antazavės šilo biocenozes;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes: Dusetų urbanistinį kompleksą, esamus piliakalnius ir parkus;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Rokiškio ir Zarasų rajonų savivaldos institucijų, Panevėžio ir Utenos apskričių, Panevėžio ir Utenos regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Rokiškio ir Zarasų miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Rokiškio ir Zarasų rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

SIRVĖTOS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sirvėtos regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Švenčionių aukštumos moreninės takoskyros kraštovaizdį, jos gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti sudėtingą orografinę struktūrą turinčius dubaklonius – Žeimenėlės – Sirvėtos ir Šventos – Miškinio, pasižyminčius raiškiais šlaitais bei termokarstiniais ežerėliais, miškingą takoskyrinį masyvą centrinėje parko dalyje, sudarantį pietvakarinį Švenčionių aukštumos kylį, Žeimenėlės – Sirvėtos upių sistemą, Ilgio – Vysučio ežerėlių kompleksą bei kalkingą žemapelkę Bėlio, Ilgio, Mergežerio paežerėse;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų etnokultūriniu požiūriu unikalius architektūrinius kaimų kompleksus – Didžiasalį, Aidukus, Aučyną, Kančioginą, Kulniškes, išlaikiusius autentišką planinę struktūrą ir bendrąjį architektūrinį vaizdą;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Švenčionių ir Ignalinos rajonų savivaldos institucijų, Vilniaus ir Utenos apskričių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Švenčionėlių ir Ignalinos miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Ignalinos ir Švenčionių rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

TYTUVĖNŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tytuvėnų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Tytuvėnų – Šiluvos urbanistinių architektūrinių kompleksų ir jų ežeruotų pelkėtų apylinkių kraštovaizdį, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Tytuvėnų apylinkių ežeruotą pelkėtą miškingą kraštovaizdį su Gauštvinio, Apušies, Giliaus, Bridvaišio ežerų grandine;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Tytuvėnų ir Šiluvos architektūrinius urbanistinius kompleksus, piliakalnius;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kelmės ir Raseinių rajonų savivaldos institucijų, Kauno ir Šiaulių apskričių, Kauno ir Šiaulių regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Tytuvėnų miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kelmės ir Raseinių rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

VARNIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Varnių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Žemaičių centrinio ežeruoto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Žemaičių ežeruoto kalvyno kraštovaizdį su aukštomis Medvėgalio, Aukštagirės, Gaudkalnio, Moteraičio, Sprūdės viršukalnėmis, raiškiais plokščiakalvių kompleksais, Lūksto, Paršežerio, Stervo ežerais ir pelkiniais kompleksais, didelės ornitologinės vertės Biržulio ežerą su apyežeriu;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Pabiržulio akmens amžiaus stovyklaviečių kompleksą, piliakalnius, Varnių urbanistinį kompleksą;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, svarbias vandens paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietas;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Kelmės, Šilalės bei Telšių rajonų savivaldos institucijų, Šiaulių, Tauragės bei Telšių apskričių, Klaipėdos ir Šiaulių regionų aplinkos apsaugos departamentų, Kultūros ministerijos teritorinių padalinių, Telšių ir Rietavo miškų urėdijų, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Kelmės, Šilalės ir Telšių rajonų savivaldybių biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

VEISIEJŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Veisiejų regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Veisiejų ežeryno miškingą kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Šlavantų – Veisiejų – Kapčiamiesčio ežeryną – susikertančių ežeringų dubaklonių sistemą, botaniniu požiūriu vertingą Liūnelio ir Šlavantėlio ežerų tarpuežerį;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Veisiejų urbanistinį kompleksą, piliakalnius ir alkakalnius;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Lazdijų rajono savivaldos institucijų, Alytaus apskrities, Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Lazdijų rajono savivaldybės biudžeto lėšos,

Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

VENTOS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ventos regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Ventos paslėnių kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Ventos slėnio kraštovaizdį su raiškiais šlaitais, atodangas su juros periodo suakmenėjusios faunos kompleksais, Ventos ir jos intakų – Virvytės, Uogio, Ažvilio, Dabikinės upelių – natūralų hidrografinį tinklą;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Akmenės ir Šiaulių rajonų savivaldos institucijų, Šiaulių apskrities, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Mažeikių miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Akmenės ir Šiaulių rajonų savivaldybių

biudžetų lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

VIŠTYČIO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vištyčio regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Suvalkų kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti aukščiausią Lietuvoje Suvalkų moreninės aukštumos dalį su Pavištyčio, Dunojaus viršukalnėmis, neįprasta reljefo sąskaida pasižymintį Kylininkų moreninį masyvą, tarpgūbriniame duburyje telkšantį Vištyčio ežerą;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir

miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Vilkaviškio rajono savivaldos institucijų, Marijampolės apskrities, Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Marijampolės miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Vilkaviškio rajono savivaldybės biudžeto

lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

ŽAGARĖS REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žagarės regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti Švėtės paslėnių ir Žagarės miško kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus Žagarės miesto ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Žagarės apylinkių kraštovaizdį, lygumoje aiškiai matomą Gaudikių moreninį gūbrį;

6.2. išsaugoti šias kultūros paveldo vertybes: Senosios Žagarės urbanistinį kompleksą su originalia vietinio akmens mūro bažnyčia, dvarviete, Žvelgaičio piliakalnio archeologiniu kompleksu, taip pat miesto barokinę bažnyčią, savitą molio mūro kleboniją, Žagarės dvaro ansamblį, unikalų žirgyną, vėjo malūną, parką, Raktės piliakalnį;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, botaniniu požiūriu vertingus miškus su retomis augalų bendrijomis, retų augalų augavietėmis, svarbias vandens paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietas;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Joniškio rajono savivaldos institucijų, Šiaulių apskrities, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Joniškio miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490

DIEVENIŠKIŲ ISTORINIO REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dieveniškių istorinis regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. 30-913), siekiant išsaugoti ir tvarkyti vertingus kultūros ir gamtos požiūriu Dieveniškių kraštovaizdžio, etnokultūrinius kompleksus, reguliuoti jų rekreacinį ir ūkinį naudojimą.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Veiklą regioninio parko teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams perduodami nuosavybėn ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke parduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti ypač vertingus gamtos ir kultūros paveldo požiūriu Poškonių ir Žižmų etnokultūrinius kompleksus, Dieveniškių urbanistinį kompleksą, jo planinę ir erdvinę struktūrą, unikalų Rimašių kaimą, Norviliškių vienuolyno kompleksą, Bėčionių piliakalnį, Dieveniškių, Skaivonių, Senųjų Miežionių, Didžiulių, Stakų, Poškonių pilkapius, Moko, Žižmų, Jankelių akmenis, Gaujos ir Stakų kraštovaizdžio bei Dieveniškių geomorfologinį kompleksus;

6.2. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją;

6.3. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.4. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.5. sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, nustatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.6. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.7. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros paveldą bei jo apsaugą.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

7. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

8. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Regioninio parko teritorijoje galioja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 93-2193), XXXIV skyriaus „Nacionaliniai ir regioniniai parkai“ nuostatos.

9. Detalieji planai, statinių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

10. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros paveldo savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

11. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemones leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninį parką valdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

13. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

14. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus ir etatų sąrašą tvirtina departamento direktorius. Direkcija turi išimtinę teisę į regioninio parko simbolikos naudojimą.

15. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytąją parko apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas.

16. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos darbuotojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

17. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

18. Tarybą sudaro Šalčininkų rajono savivaldos institucijų, Vilniaus apskrities, Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros ministerijos teritorinio padalinio, Šalčininkų miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

19. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

20. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

21. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Šalčininkų rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

22. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

22.1. direkcijai išlaikyti;

22.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

22.3. pažeistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

22.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

22.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

22.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose bei šiuose nuostatuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

_____